

1. Souhrn

Idiopatické střevní záněty, mezi které řadíme Crohnovu nemoc a ulcerózní kolitidu, představují závažná onemocnění trávicí trubice. Ačkoliv bylo dosaženo mnoha úspěchů v diagnostice a léčbě, není dosud jasná etiologie a patogeneze. Průběh onemocnění zůstává stále neurčitý. Cílem této práce bylo zjistit rozdíly mezi familiární a sporadickou formou těchto dvou nemocí. Porovnávána byla základní demografická data, klinický průběh onemocnění a další vybrané faktory.

Familiární výskyt idiopatických střevních zánětů, konkrétně 10,5 %, byl u našich pacientů srovnatelný s literaturou. Neprokázali jsme rozdílný věk stanovení diagnózy při srovnání familiární a sporadické formy idiopatických střevních zánětů. Mužské pohlaví se vyskytovalo častěji u Crohnovy choroby. Familiární forma Crohnovy choroby byla častěji stenózující ve srovnání se sporadickou formou. Klinický průběh onemocnění byl hodnocen pomocí terapeutických postupů. Rodinný výskyt neovlivňoval odpověď na léčbu (hodnoceno nutností terapie glukokortikosteroidními hormony, imunosupresivy, chirurgické terapie a u Crohnovy choroby podáním biologické terapie). Rodinný výskyt dále neovlivňoval výskyt malnutrice a nutnost podání umělé výživy. Pacientů s familiární formou Crohnovy choroby, kteří užívali nesteroidní antiflogistika, bylo více se stenózující formou onemocnění ve srovnání se sporadickou formou. Dále z naší práce vyplynulo, že ANCA- pacienti s familiární formou Crohnovy choroby mají častěji stenózující formu ve srovnání s pacienty se sporadickou formou. Pozitivita ANCA protilátek u pacientů s ulcerózní kolitidou byla častěji spojena s rozsáhlejším postižením tlustého střeva. ABBA+ pacienti s familiární formou Crohnovy choroby měli častěji lokalizované onemocnění do tenkého střeva ve srovnání se sporadickou formou. Kombinace ABBA protilátek s ASCA a ANCA protilátkami upřesnila diagnostiku idiopatických střevních zánětů. U mužů s Crohnovou chorobou byl vyšší výskyt cholelitiázy ve srovnání s ženami. Appendektomie provedená před stanovením diagnózy idiopatického střevního zánětu byla častěji spojena se vznikem Crohnovy choroby ve srovnání s ulcerózní kolitidou.

Tato práce přinesla některé poznatky, které jsou v rozporu s literaturou, a potvrdila nutnost dalšího výzkumu v oblasti etiologie a patogeneze idiopatických střevních zánětů.